

AZ ÖNÁLLÓ MAGYAR KATONAI HÍRSZERZÉS VÖRÖS HAJNALA – INFORMÁCIÓSZERZÉS ÉS FELDOLGOZÁS A TANÁCSKÖZTÁRSASÁG HONVÉDŐ HÁBORÚJÁBAN

A katonai hírszerzés a Monarchián belül a közös hadsereg reszortja volt, így a felbomlás után a független hadügyi vezetés egyik legelső feladata lett a magyar szolgálat megszervezése. A frissen felállt magyar katonai hírszerzés kiváló emberanyagot „igazolt át” a közös hadseregtől, amely bőséges első világháborús tapasztalatainak birto­kában nélkülözhetetlennek bizonyult, úgy a nép- és a tanácsköztársaság, mint a Horthy-rendszer számára.

A magyar katonai hírszerzés történetének egy fontos epizódja, az I. világháború tulajdonképpeni kárpát-medencei lezárása, az 1919-es magyarországi hadjárat. A Magyar Tanácsköztársaság rövid története felfogható olyan döntések sorozataként, amelyek a birodalmat elnyelő örvényben kavargó bizonytalan információkon alapultak: a nagyhatalmi szándékok, az orosz előretörés mértéke, a világforradalom eljövetele, a szomszédok igényei, katonai-gazdasági potenciálja, esetleges támadási hajlandósága képezték a legfontosabb áramlatait annak az információfolyamnak, amin Magyarország lélekvesztője sodródott. Az előadás bemutatja, hogy a hadvezetés milyen típusú információkat igényelt elsősorban, ezek megszerzéséhez milyen hu­mán, illetve technikai eszközök álltak a rendelkezésre, és mekkora árat kellett értük fizetni. A fennmaradt levéltári anyag lehetővé teszi az információfeldolgozás egyes szintjeinek, és az értékelés során meghatározó hírforrás-hierarchia érvényesülésének rekonstruálását is. A hírszerzéstől elválaszthatatlan az elhárítás kérdése, ezért né­hány példán bemutatásra kerülnek az információk védelmének ko­rabeli nehézségei. Végezetül egy különösen fontos és rendszeresen visszatérő hamis információ történetét követjük nyomon.

Limpár Péter